

МАТЕРИАЛИ
ЗА XI МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

«КЛЮЧОВИ ВЪПРОСИ
В СЪВРЕМЕННАТА НАУКА -
2015»

17 - 25 април 2015 г.

Том 15
Лекарство
Биологии
Ветеринарна наука

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2015

Материали за 11-а международна научна практическа конференция, «Ключови въпроси в съвременната наука», - 2015.
Том 15. Лекарство. Биологии. Ветеринарна наука. София.
«Бял ГРАД-БГ» ООД - 80 стр.

Редактор: Милко Тодоров Петков

Мениджър: Надя Атанасова Александрова

Технически работник: Татяна Стефанова Тодорова

Материали за 11-а международна научна практическа конференция,
«Ключови въпроси в съвременната наука», 17 - 25 април, 2015
на Лекарство. Биологии. Ветеринарна наука.

За ученици, работници на проучвания.

Цена 10 BGLV

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив на автори, 2015
© «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2015

ХИГІЕНА І ЕПІДЕМІОЛОГІЯ

Зайцев В.В., Рублевська Н.І., Рахімова Т.Б.*,
Рабдєва І.І.**, Кураєва Т.В.***, Ревенко Г.О., Рублевський В.Д.****

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

*ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України»

**Правобережний відокремлений підрозділ ДУ «Запорізький ОЛЦ ДСЕСУ»

***КЗ «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня імені І.І. Мечнікова»

****ОКЗ «Дніпропетровське медичне училище»

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБКИ ПРОГРАМИ ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНО-ГІГІЄНИЧНОГО МОНІТОРИНГУ

Стратегічний напрямок України до Європи передбачає збереження та зміцнення здоров'я населення на підставі систематичного вивчення та аналізу факторів оточуючого середовища. Основними нормативними актами з цього питання є [1,2,3,4,5,6]. На виконання вищезазначених Урядових постанов Міністерством охорони здоров'я України у 2009 році розроблено та погоджено з Мінприроди України регламенти контролю факторів довкілля у атмосферному повітрі, воді водойм, воді питної, ґрунті. Встановлені кратність і обсяг даних, єдина для всіх санепідстанов України форма їх подання, система взаємoinформації. На підставі зазначених розробок у 2009 році у Дніпропетровській області запрацювала Програма моніторингу довкілля. В установах Держсанепідслужби Дніпропетровської області до 2013 року система моніторингу охоплювала 250 постійних точок контролю питної води, 52 створи на поверхневих водоймах, 7 стаціонарних та 32 маршрутних поста за забрудненням повітряного басейну, понад 200 точок відбору проб ґрунту. Працівниками Держсанепідслужби області щорічно проводилось понад 200 тис. досліджень атмосферного повітря, аналізувались майже 10 тис. проб питної води, біля 2 тис. проб води відкритих водойм, 1,3 тис. проб ґрунту. У той же час, якщо моніторинг навколишнього середовища має певну методичну базу та за окремими напрямками вже декілька років виконується, то система соціально-гігієнічного моніторингу в Україні, як більш складна за методами спостереження та управління [4], вимагає подальшого детального методичного доопрацювання. Перш за все, для повноцінного функціонування такої системи, необхідно обґрунтувати показники «соціального блоку», який, на нашу думку, повинен включати в себе: умови побуту, харчування, водопостачання, праці і відпочинку населення. Друге – це вдосконалення системи спостереження за станом здоров'я населення за окремими показниками [3], насамперед найбільш інформативними ризиками: епідеміологічними, ольфакторно-рефлекторними,

токсикологічними: канцерогенними, неканцерогенними, комбінованими, комплексними. Третя складова – це оптимізація системи лабораторного контролю з вивчення факторів довкілля: обґрунтування точок контролю, діапазону та кратності досліджень, широке застосування при цьому інтегральних та експресних методів визначення забруднення довкілля.

У зв'язку із вищевикладеним першочерговою розробки, на нашу думку, у системі соціально-гігієнічного моніторингу вимагає система моніторингу такого вагомому фактору довкілля як питна вода та питне водопостачання. Затверджені [7] визначають вимоги для організації та здійснення тільки виробничого лабораторного контролю за якістю питної води. У той же час значна частина водопроводів зазначеним контролем не охоплена, тільки в Дніпропетровській області діють усього 30 відомчих лабораторій підприємств питного водопостачання, а го 70 з 207 водопроводів лабораторний контроль відсутній зовсім. Внаслідок реорганізації Держсанепідслужби України у 2012-2014 роках, скорочення її підрозділів та штатного розкладу майже вдвічі, обсяги досліджень питної водопровідної води також скоротилися майже в 1,6 раз: з 233 тис. проб у 2012 році до 141 тис. проб у 2014 році, у той же час питома вага нестандартних проб питної водопровідної води за мікробіологічними показниками відповідно збільшилась в 1,2 рази: за 2012 рік – 2,8 %, 2013 рік – 3,8 %, за 2014 рік – 3,4 %. Щорічно внаслідок контамінації питної води вірусами на окремих територіях виникають «водні» спалахи вірусного гепатиту А (м. П'ятихатки, 2013 р., м. Кривий Ріг, 2014 р.), інших кишкових інфекцій вірусної етіології (м. Київ, початок 2015 року). Серед забруднень питної води токсичними хімічними речовинами у теперішній час переважають канцерогенні хлорорганічні сполуки (ХОС), насамперед хлороформ (ХФ). Вміст ХФ у питній хлорованій воді водопроводу «Дніпро – Кіровоград» перевищує ГДК до 4 раз, у м. Дніпропетровську до 3,5 раз, м. Черкаси – 2,5 ГДК. Там, де вирішені питання альтернативного знезараження питної води, або застосовуються підземні вододжерела – зазначених перевищень не спостерігається [8, 9]. Згідно розрахунків, проведених згідно [10], кумулятивний ризик виникнення додаткових випадків захворювань на рак від споживання хлорованої питної води становить у м. Дніпропетровську складає 120-180 нових випадків у когорті на 1 мільйон населення (при верхній межі прийнятного канцерогенного ризику по хлороформу 1×10^{-4}), що вимагає впровадження відповідних профілактичних заходів на водоочисних спорудах. Існуючі проблеми якості питної води загострюються при гармонізації національних гігієнічних нормативів якості питної води з вимогами, визначеними у [11].

Висновок. На першому етапі формування програми соціально-гігієнічного моніторингу доцільно розробити програму моніторингу питної води з метою обґрунтування заходів, спрямованих на оптимізацію системи питного водопостачання та попередження негативних змін у стані здоров'я населення внаслідок водоспоживання.

ЛИТЕРАТУРА

1. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 №391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року № 1907 «Про моніторинг стану здоров'я населення та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я».- 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP001907.html.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2006 року № 182 «Про затвердження Порядку проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 березня 1999 № 343 «Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу у галузі охорону атмосферного повітря».- 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP990343.html.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 липня 1996 № 815 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод».-2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP960815.html
7. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною: ДСанПіН 2.2.4-171-10 з змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2011 р. № 505. – 2011.
8. Прокопов В.О. Натурні дослідження вмісту летких токсичних ХОС у питній воді районних водопровідних мереж м. Києва /В.О. Прокопов, О.В. Зоріна. С.А. Труш, В.А. та інші. // Десяті Марзєвські читання, Київ 2014, Вип. 14, С. 53-54.
9. Терехов Р.Л. Соціально-гігієнічний моніторинг. Оцінка ризику впливу питного водопостачання на здоров'я населення м. Запоріжжя/ Р.Л.Терехов, О.В.Зікін, С.А.Тулушев та інші. // Десяті Марзєвські читання, Київ, 2014, Вип.14, С. 138.
10. Методичні вказівки МОЗ України «Оцінка канцерогенного ризику для здоров'я населення від споживання хлорованої питної води». – 2007.
11. Директива Ради Європейського Союзу 98/83/ЄС «Про якість води, призначеної для споживання людиною» від 3 листопада 1998 року, (ст.ст. 1,7). – 1998. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_963

ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ

Зайцев В.В., Рублевська Н.І., Рахімова Т.Б., Рабдєва І.І., Кураєва Т.В., Ревенко Г.О., Рублевський В.Д. Актуальність розробки програми державного соціально-гігієнічного моніторингу	32
Spanova M.R., Tussupbekova G.A. Problem of soil pollution and degradation.....	35

ПРИГОТОВЛЕНИЕТО НА МЕДИЦИНСКИТЕ РАБОТНИЦИ

Макаренко Э.Н., Михайленко А.К., Николенко Т.С., Ерина Н.В., Коптева Т.С. Инновационный подход в организации самостоятельной деятельности студента	38
--	----

БИОЛОГИИ

СТРУКТУРНА БОТАНИКА И БИОХИМИЯ НА РАСТЕНИЯ

Денисенко О.Н., Мозуль В.И., Фурса Н.С.Мартакова Н.Т. Фитохимическое изучение астры ромашковидной	40
Zhumabayeva S., Gibadilova A., Poplavskiy N. Study of rapeseed oil by NMR-spectroscopy method.....	43
Пантилиймон І.А., Рогач В.В., Рогач Т.І. Вплив стимуляторів росту на динаміку накопичення різних форм азоту в рослин томатів	47
Міхнова О.В., Рогач В.В., Рогач Т.І. Вплив інгібіторів росту на динаміку накопичення вуглеводів у рослин томатів сорту Бобкат	50
Бабенко О.Н., Ахмадинурова Д.Р. Влияние гидропрайминга на всхожесть и энергию прорастания семян ярового ячменя	53
Бабенко О.Н., Кулешова Т.А. Влияние гидропрайминга на ростовые показатели посевного гороха	55

ЗООЛОГИЯ

Кармышев Ю.В., Михайленко Н.В. Экологические особенности и распространение пресмыкающихся степи Керченского полуострова	58
Горбунова В.А. Биология равнозубой бурозубки и ареал обитания вида на территории Кемеровской области	62
Мурзагалиева А.А. Краткая характеристика животного мира Костанайской области.....	64

ФИЗИОЛОГИЯ НА ЧОВЕК И ЖИВОТНИ

Фролова Е.А. Оценка полисомнографических и гемодинамических показателей у здоровых девушек с суточным профилем dipper и non-dipper	66
--	----